

LEOPOLD POLJANEC

23. september 1872 (Brežice) – 8. avgust 1944 (Maribor)

23. septembra leta 1872 se je v Brežicah rodil naravoslovec in pedagog Leopold Poljanec. Po zgodnji smrti svojega očeta učitelja so se preselili na Kapelo pri Radencih, kjer je obiskoval ljudsko šolo. Na gimnazijo je hodil v Maribor in Ljubljano, kjer je leta 1892 maturiral z odliko.

Po končanem študiju naravoslovja na Dunaju (leta 1901) je najprej delal kot profesor na gimnazijah v Kranju in Mariboru, kasneje kot šolski nadzornik v Ljubljani in Mariboru.

V šolskem letu 1923/1924 je bil honorarni predavatelj geologije in paleontologije na tehniški fakulteti v Ljubljani.

Po razpadu Avstro-Ogrske je organiziral slovensko šolstvo, t. i. Poljančev tip meščanske šole.

Ob svoji petdesetletnici (leta 1922) je bil odlikovan z redom sv. Save IV. vrste.

Umrli je v Mariboru 8. avgusta 1944.

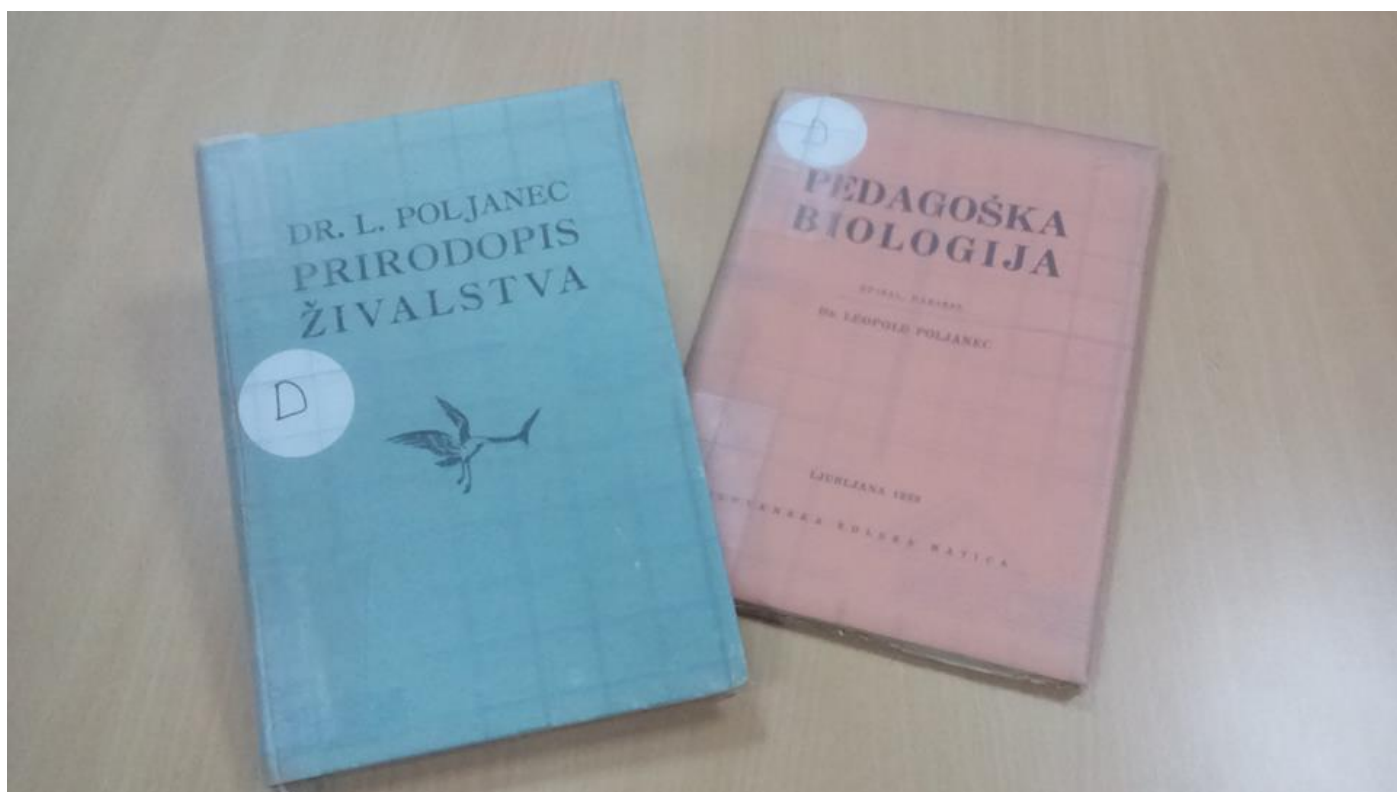
V Mariboru je prof. Poljanec dejavno nastopal v javnem življenju. Kot dober telovadec je takoj po prihodu uvedel telovadbo v tamkajšnje športno društvo. Zanj se je zelo zavzemal kot enakovreden predmet na vseh šolah. Prav tako tudi za petje z glasbo in risanje. Vse troje je odlično obvladal.

Leta 1906 je organiziral Narodno (pozneje Ljudsko) knjižnico in jo vodil do leta 1914. Vmes je bil deset let tudi blagajnik čitalnice.

V Mariboru in okolici je imel vrsto poljudnih naravoslovnih predavanj. Nekatera so pozneje izšla v raznih časopisih (*Slovenski gospodar, Naš dom, Domovina*).

Leta 1907 je sodeloval pri ustanavljanju Narodno napredne stranke v Mariboru.

Bil je tudi predsednik Slovenske šolske matice, kasneje njen podpredsednik, predsednik Muzejskega društva v Mariboru, predsednik mariborske Glasbene matice itd.

Napisal je naslednje knjige:
Mineralogija in geologija za velike gimnazije (1909),
Prirodopis živalstva za višje razrede srednjih šol (1911, 1929),
Pedagoška biologija (1938).

Slednji dve sta tudi novi pridobitvi domoznanskega oddelka Knjižnice Brežice.

Akademik dr. Anton Trstenjak

Akademik dr. Anton Trstenjak, nekdanji dijak s klasične gimnazije v Mariboru, kjer je Poljanec poučeval do leta 1918, se svojega profesorja spominja kot strogega, a pravičnega, kot človeka trdnih načel in velikega Slovenca.

Oris Poljančeve osebnosti dopolnjuje grafološka analiza prof. Trstenjaka: *»Rokopis prof. dr. Leopolda Poljanca je v harmoničnem skladju z njegovim značajem in zunanostjo. Bil je visoke, koščene postave, z ostrim pogledom, nekako nervozno napetim, tako da so se mu dlačice v brkih kar tresle. V letih, ko sem ga poznal, je bil že starejši, zato mu tudi pisava izraža izrazito razumsko naravo. Bil je človek discipline in logike. Vsake stvari se je lotil vztrajno, rekel bi kar zagrizeno, z močno voljo, ki je bila nepopustljiva. To je pisava izredno delavne, pridne in garaške narave. Njegova pisava je v skladju z vsem tem, kar sem doživiljal ob njem, ko je stal v razredu pred nami kot profesor prirodopisa in nemščine. Vzbuja je veliko spoštovanje, bil je poosebljena avtoriteta.«*

Dr. Trstenjak je o njem povedal še anekdoto: *»Prof. Poljanec je, kot je bila takrat navada, svoje dijake strogo vikal. V razredu je bil tudi njegov sin Taras. Vikal je tudi njega. Sina sicer ni smel ocenjevati, lahko pa ga je vprašal. Pri spraševanju je bil zelo strog. Nekoč je vprašal tudi sina Tarasa. Ta pa ni znal. To je profesorja tako ujezilo, da je vzkliknil: »Poljanec, saj nič ne znate. Kaj pa delate doma?«*

Leopoldova sestra Ljudmila Poljanec, pesnica in dramatičarka.

Poljančevo hišo v Mariboru (Poljančeva ulica 5) so si hodili ogledovat mnogi strokovnjaki. Poljanec je bil namreč tudi odličen sadjar. Za vrt so nekaj časa skrbele šolske sestre sv. Frančiška, ki so nekdanjo Poljančevo posest kupile leta 1958.

Leta 1947 so po naravoslovcu poimenovali eno od mariborskih ulic.